

Częstochowa, dnia 6 marca 2024r.

SKO.4102.82.2023

DECYZJA

**Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie
w składzie orzekającym:**

Przewodniczący: Karolina Stolarska-Wojdała (*spr.*)

**Członkowie: Jacek Puszek
Zenon Ułamek**

po rozpatrzeniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 marca 2024r. odwołania

reprezentowanego przez radcę prawnego od decyzji Wójta Gminy Pawonków z dnia 22 listopada 2023r. znak OŚ.6220.6.2021.AK odmawiającej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów biologicznych na działce o nr ewid. 419/18, obręb Lisowice”,

działając na podstawie art.138 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 775 z późn.zm.) oraz art. 71 ust. 2 pkt. 1, art. 73 ust. 1, art. 77 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 2, art. 85 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn.zm.) i § 2 ust. 1 pkt 47 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839, z późn.zm.)

- o r z e k a -

Utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

W dniu 30 lipca 2021r. do Urzędu Gminy w Pawonkowie wpłynął wniosek
wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na budowie instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów biologicznych na działce o nr ewid. 419/18,

obręb Lisowice. Do wniosku został załączony m.in. raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Wniosek został następnie uzupełniony przez inwestora w dniu 17 sierpnia 2021r. na skutek wezwania organu.

Pismem z dnia 20 sierpnia 2021r. organ pierwszej instancji zawiadomił strony o wszczęciu postępowania w niniejszej sprawie. Organ zawiadomił o wszczęciu postępowania również poprzez obwieszczenie z dnia 20 sierpnia 2021r.

Następnie Wójt Gminy Pawonków zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej zwanej w skrócie u.o.i.ś.) wystąpił o wydanie opinii i uzgodnień do:

1. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
2. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW Gliwice
3. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublińcu
4. Marszałka Województwa Śląskiego.

Po dokonanych uzupełnieniach złożonego wniosku, ww. organy zajęły następujące stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2022r. nr 31/OS/2022 Marszałek Województwa Śląskiego zaopiniował pozytywnie przedmiotowe przedsięwzięcie, wymieniając warunki jakie muszą zostać zrealizowane.

Opinią sanitarną z dnia 18 marca 2022r. NS-ZNS.9022.70.2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny określił warunki do budowy przedmiotowego przedsięwzięcia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2022r. znak WOOŚ.4221.66.2021.AF1.5 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach uzgodnił przedmiotowe przedsięwzięcie i określił warunki jego realizacji.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2022r. GL.RZŚ.4360.57.2021.KWK4 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW Gliwice uzgodniło przedsięwzięcie i określiło warunki jego realizacji.

Następnie Wójt Gminy Pawonków obwieszczeniem z dnia 19 kwietnia 2022r. działając na podstawie art. 29, art. 33 ust.1, art. 34 w zw. z art. 79 ust. 1 u.o.i.ś zawiadomił o przeprowadzeniu oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, składania uwag i wniosków w formie ustnej do protokołu, pisemnie oraz elektronicznie w terminie od 20 kwietnia do 19 maja 2022r. włącznie. W związku z powyższym, do akt sprawy wpłynęły uwagi i wnioski mieszkańców, które dotyczyły przedłużenia konsultacji społecznych do dnia 19 czerwca 2022r., przyznania statusu strony postępowania oraz uwagi związane z realizacją inwestycji.

Postanowieniem z dnia 20 maja 2022r. Wójt Gminy Pawonków dopuścił organizację społeczną do udziału na prawach strony w postępowaniu.

W dniu 14 czerwca 2022r. do Urzędu Gminy w Pawonkowie wpłynęło pismo inwestora z ustosunkowaniem się do uwag mieszkańców Gminy zgłoszonych w ramach konsultacji.

Następnie pismem z dnia 15 lipca 2022r. organ pierwszej instancji zwrócił się do inwestora z pytaniem czy w związku z protestami mieszkańców jest możliwość ograniczenia ilości przetwarzanych odpadów stanowiących uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego oraz o jaką masę inwestor przewiduje zmniejszenie odpadów UPPZ kat. 3. W odpowiedzi na

powyższe pismo, inwestor w dniu 19 lipca 2022r. złożył pismo, w którym dokonał zmniejszenia przewidzianej do przetwarzania ilości substratów do 20% pierwotnie założonej w raporcie. Jednocześnie inwestor wskazał, że zmniejszenie ilości przetwarzanych UPPZ kat. 3 nie wpływa na konieczność zmiany raportu. Ponadto w dniu 20 lipca 2022r. do akt sprawy wpłynęło kolejne pismo inwestora stanowiące odpowiedź na obawy mieszkańców.

W dniu 2 września 2022r. do Urzędu Gminy w Pawonkowie wpłynęło ponaglenie reprezentowanego przez radcę prawnego na przewlekłość postępowania prowadzonego przez Wójta Gminy Pawonków. Postanowieniem z dnia 20 września 2022r. nr SKO.4102.91.2022 Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie uznało ww. ponaglenie za uzasadnione i wyznaczyło organowi pierwszej instancji nowy termin rozpoznania sprawy.

Wójt Gminy Pawonków decyzją z dnia 14 października 2022r. OŚ.6220.6.2021.AK odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów biologicznych na działce o nr ewid. 419/18, obręb Lisowice”. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie decyzją z dnia 7 grudnia 2022r. nr SKO.4102.105.2022 uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

Rozpatrując ponownie niniejszą sprawę, organ pierwszej instancji przy pismach z dnia 13 lutego 2023r. przekazał do organów opiniujących wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Lisowice zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVI/265/2022 Rady Gminy Pawonków z dnia 17 stycznia 2022r. (opubl. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 485 z dnia 25 stycznia 2022r.) z prośbą o odniesienie się lub ponowną opinię.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w piśmie z dnia 22 lutego 2023r. poinformowało, że przesłane dokumenty nie stanowią podstawy do zmiany wydanego postanowienia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach PGW Wody Polskie z dnia 21 marca 2022r. znak GL.RZŚ.4360.57.2021.KWK4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu w dniu 1 marca 2023r. wydał natomiast nową opinię sanitarną NS-ZNS.9022.70.2021 w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych określając warunki dla budowy instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów biologicznych na działce nr 419/18, obręb Lisowice. W dniu 14 marca 2023r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo Marszałka Województwa Śląskiego nr OE-WS.7030.6.2023. W piśmie tym Marszałek podtrzymał w mocy swoją opinię wyrażoną w postanowieniu nr 31/OS/2022 znak OS-WS.7030.35.2021 z dnia 11 stycznia 2022r. Postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2023r. znak WOOŚ.4221.21.2023.AF1.1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach uzgodnił przedmiotowe przedsięwzięcie i określił warunki jego realizacji.

Obwieszczeniem z dnia 5 kwietnia 2023r. organ pierwszej instancji działając na podstawie art. 10 §1 k.p.a. zawiadomił strony postępowania o możliwości wypowiedzenia się w sprawie. W związku z powyższym, w dniu 24 kwietnia 2023r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo mieszkańców Lisowic, w którym wyrazili oni swoje obawy w związku z planowaną inwestycją oraz zwrócili się o niezwłoczne przystąpienie do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Decyzją z dnia 2 maja 2023r. znak OŚ.6220.6.2021.AK Wójt Gminy Pawonków odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia

polegającego na „Budowie instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów biologicznych na działce o nr ewid. 419/18, obręb Lisowice”. W treści uzasadnienia decyzji organ pierwszej instancji wskazał, że odmawia wydania decyzji z obawy o zdrowie i życie mieszkańców Gminy. Organ stwierdził, że wszystkie założenia raportu oddziaływania na środowisko opierają się na przypuszczeniach i obliczeniach matematycznych, które mają zagwarantować brak uciążliwości dla mieszkańców. Żaden raport i pozytywna opinia nie zagwarantuje mieszkańcom braku negatywnego wpływu inwestycji na ich życie i zdrowie. Największe obawy budzi możliwość powstania odoru, który uprzykrzy życie nie tylko mieszkańcom wsi Lisowice, ale również mieszkańcom okolicznych miejscowości. Możliwe jest również powstanie szkodliwych pyłów, substancji chemicznych, nadmiernego hałasu. Ze względu na czynniki biologiczne możliwe będzie pojawienie się gryzoni oraz insektów. Planowana inwestycja wiąże się ze wzmożonym ruchem samochodów transportujących odpady po lokalnych drogach. Wszystkie wyżej wymienione czynniki, zdaniem organu pierwszej instancji, mogą spowodować przekroczenie standardów środowiska i mieć negatywny wpływ na życie i zdrowie mieszkańców. Ponadto organ pierwszej instancji zwrócił uwagę na protesty społeczności lokalnej. Obwieszczeniem z dnia 4 maja 2023r. organ pierwszej instancji zawiadomił strony postępowania oraz społeczeństwo o wydanej decyzji.

Od powyżej decyzji odwołania złożyli Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach oraz wnioskodawca

reprezentowany przez radcę prawnego

W złożonym odwołaniu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Odwołujący wskazał, że Wójt Gminy Pawonków nie wypełnił obowiązków wynikających z art. 80 ust. 1 pkt 1, art. 80 ust. 2 i art. 85 ust. 2 pkt 1 u.o.i.ś. W uzasadnieniu decyzji organ pierwszej instancji nie wyjaśnił w jakim zakresie zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uzgodnienia innych organów opiniujących. Ponadto organ pierwszej instancji nie dokonał analizy zgodności przedmiotowej inwestycji z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

reprezentowany przez pełnomocnika w złożonym odwołaniu zarzucił wydanej decyzji naruszenie:

1. art. 80 ust. 2 oraz art. 81 ust. 1-3 u.o.i.ś. w zw. z art. 6 k.p.a. i art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a. poprzez:
 - a) odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia w sytuacji, gdy nie zaszły żadne okoliczności i przesłanki prawne obligujące organ do wydania takiej decyzji, a odmowa jest możliwa tylko w ściśle określonych przypadkach
 - b) powołanie się przez organ na okoliczności, które nie mogą stanowić podstawy do wydania decyzji odmownej, tym samym wydanie decyzji bez podstawy prawnej.
2. art. 80 ust. 1 pkt 1 i art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. b u.o.i.ś. w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez niedostateczne uzasadnienie zaskarżonej decyzji w zakresie wskazania, z jakich powodów organ nie wziął pod uwagę pozytywnych opinii i uzgodnień wydanych przez organy współdziałające przy wydawaniu decyzji i orzekł o braku ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia, podczas gdy organy współdziałające nie widziały przeszkód w wydaniu decyzji pozytywnej.

W dniu 6 i 19 czerwca 2023r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie zostały przekazane również pisma stanowiące odpowiedź na odwołanie złożone przez Stowarzyszenie E oraz przez mieszkańców Lisowice.

Decyzją z dnia 11 września 2023r. nr SKO.4102.27.2023 Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Kolegium podniosło, że organ pierwszej instancji nie wypełnił obowiązków wynikających z art. 80 ust. 1 pkt 1, art. 80 ust. 2 i art. 85 ust. 2 pkt 1 u.o.i.ś. Ponadto nie dokonał oceny zgodności inwestycji z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

W dniu 25 września 2023r. do Urzędu Gminy Pawonków wpłynęło pismo stron postępowania sprzeciwiające się przedmiotowej inwestycji. Ponadto w dniu 10 października 2023r. strony postępowania złożyły wniosek o zlecenie przez Wójta wykonania kontrraportu (ekspertyzy) o oddziaływaniu biogazowni na środowisko naturalne, w tym na zdrowie i życie okolicznej ludności.

Decyzją z dnia 22 listopada 2023r. znak OŚ.6220.6.2021.AK Wójt Gminy Pawonków odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów biologicznych na działce o nr ewid. 419/18, obręb Lisowice”. Uzasadniając wydaną decyzję organ pierwszej instancji przytoczył zapisy obowiązującego na tym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzonego uchwałą Rady Gminy Pawonków Nr XXXVI/265/2022 z dnia 17 stycznia 2022r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Lisowice. Organ dokonał ich wykładni i stwierdził, że przedmiotowa inwestycja jest zgodna z postanowieniami planu. Teren działki o nr 419/18 jest oznaczony w ww. planie symbolem 4 PU o:

- 1) przeznaczenie podstawowe - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, tereny zabudowy produkcyjnej, tereny zabudowy usługowej;
- 2) przeznaczenie dopuszczalne:
 - a) składy i magazyny,
 - b) obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
 - c) obiekty składowania i przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne w terenie 2.PU,
 - d) biogazownie w terenie 4.PU,
 - e) obiekty termicznego przekształcania odpadów w terenie 1.PU,
 - f) przynależne zagospodarowanie terenu;

Następnie organ pierwszej instancji odniósł się do uzgodnień dokonanych przez organy opiniujące i wyjaśnił w jakim zakresie zostały one wzięte pod uwagę. Organ pierwszej instancji wskazał przy tym, że odmawia wydania decyzji z obawy o zdrowie i życie mieszkańców Gminy. Zauważył również, że największe obawy budzi możliwość powstania odoru, który uprzykrzy życie nie tylko mieszkańcom wsi Lisowice, ale również mieszkańcom okolicznych miejscowości. Obwieszczeniem z dnia 22 listopada 2023r. organ pierwszej instancji zawiadomił strony postępowania oraz społeczeństwo o wydanej decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył inwestor i reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego Odwołujący zarzucił wydanej decyzji

naruszenie art. 80 ust. 2 oraz art. 81 ust. 1-3 u.o.i.ś. w zw. z art. 6 k.p.a. i art. 107 §1 pkt 4 k.p.a. poprzez:

- a) odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia w sytuacji gdy nie zaszły żadne okoliczności i przesłanki prawne obligujące organ do wydania takiej decyzji,
- b) powołanie się przez organ na okoliczności, które nie mogą stanowić podstawy do wydania decyzji odmownej, tym samym wydanie decyzji bez podstawy prawnej.

Organ pierwszej instancji w piśmie z dnia 13 grudnia 2023r. (wpływ 15 grudnia) przekazującym do tut. Kolegium odwołanie wraz z aktami sprawy odniósł się do przedstawionych zarzutów i podtrzymał stanowisko z decyzji.

W dniu 13 grudnia oraz 29 grudnia 2023r. organ pierwszej instancji przekazał do tut. Kolegium stanowiska stron postępowania dotyczące wydanej decyzji.

Podejmując niniejsze rozstrzygnięcie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie zważyło, co następuje.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że organ pierwszej instancji zgodnie z zaleceniami zawartymi w decyzji organu odwoławczego z dnia 11 września 2023r. nr SKO.4102.27.2023 w zaskarżonej obecnie decyzji dokonał wykładni miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego działkę, na której planowana jest inwestycja oraz odniósł się do uzgodnień organów opiniujących. W związku z powyższym organ odwoławczy przeszedł do ponownego rozpoznania sprawy.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 u.o.i.ś. uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych: 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W myśl art. 59 ust. 1 u.o.i.ś. dla przedsięwzięć określonych w przytoczonym pkt 1 ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się w każdym przypadku, natomiast dla przedsięwzięć wskazanych w pkt 2 wspomniana ocena dokonywana jest tylko wtedy, gdy obowiązek jej przeprowadzenia został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 1 u.o.i.ś. przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, po uprzednim zasięgnięciu opinii uprawnionych organów.

Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania planowanego przedsięwzięcia do jednej z ww. grup ma rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - zwane dalej r.p.o.ś.

Według kwalifikacji przedsięwzięć określonych w r.p.o.ś. planowane przedsięwzięcie jest ujęte w: § 2 ust. 1 tj. przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jako rodzaj przedsięwzięcia wymieniony w punkcie 47 -instalacje do przetwarzania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach odpadów inne niż wymienione w pkt 41 i 46, w tym składowiska odpadów inne niż wymienione w pkt 41, mogące przyjmować odpady w ilości nie mniejszej niż 10 t na dobę lub o całkowitej pojemności nie mniejszej niż 25 000 t, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Jak również w § 3 ust.1 tj. do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jako rodzaj przedsięwzięcia wymieniony w punktach:

-47) instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o

odnawialnych źródeł energii, o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej;

-54 lit. b) jako: „zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a”;

-82) instalacje związane z przetwarzaniem odpadów w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41-47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów;

-83) punkty do zbierania, w tym przeładunku:

a) złomu, z wyłączeniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

b) odpadów wymagających uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych oraz punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W związku z powyższym, w przedmiotowym stanie faktycznym planowane przedsięwzięcie zostało uznane za takie, w stosunku do którego ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się w każdym przypadku.

Zgodnie z treścią art. 73 ust. 1 u.o.i.ś. postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.

Jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innego postępowania dotyczącego tej decyzji przekracza 10, stosuje się art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego. (art.74 ust.3 u.o.i.ś.) Stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 1. Przez obszar ten rozumie się:

- 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu;
- 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem. (art. 74 ust. 3a u.o.i.ś.)

W art. 77 ust. 1 u.o.i.ś. postanowiono, że jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia i zasięga opinii organów wymienionych w tym przepisie. Z ust. 2 art. 77 u.o.i.ś. wynika, że organ występujący o uzgodnienie lub opinię, o których mowa w ust. 1, przedkłada:

- 1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;

- 3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku.

Stosownie do art. 80 ust. 1 u.o.i.ś. jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Ponadto w myśl art. 80 ust. 2 u.o.i.ś. właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony.

W myśl art. 85 ust. 1 u.o.i.ś. decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. Zaś stosownie do ust. 2 art. 85 u.o.i.ś. uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać:

- 1) w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
 - b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - uzgodnienia i opinie organów, o których mowa w art. 77 ust. 1,
 - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
 - c) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4.

Przenosząc powyższe regulacje prawne na stan faktyczny rozpatrywanej sprawy podnieść należy, że z raportu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i jego uzupełnień wynika, że planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie instalacji beztlenowego przetwarzania surowców w postaci odpadów, biomasy (produkty biodegradowalne) ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii 3 (UPPZ). W ramach inwestycji przewiduje się montaż urządzeń umożliwiających przygotowanie, magazynowanie, zbieranie surowców do przetwarzania w instalacji, instalacje do spalania wytworzonego w procesach fermentacji biogazu celem wytworzenia z niej energii elektrycznej i ciepłej (wraz z awaryjnym systemem spalania biogazu) oraz linii uszlachetniania biogazu, która umożliwi wtłaczanie oczyszczonego biogazu do lokalnej sieci gazowej. Inwestycja ma być realizowana na działce o nr 419/18 obręb Lisowice. Na terenie inwestycji znajdują się grunty orne, łąki trwałe oraz pastwiska. Nieruchomość graniczy bezpośrednio z:

- od zachodu z fermą norek,

- od północy z drogą komunikacyjną, łączącą fermę nerek z ul. Lubliniecką, za którą zlokalizowany jest bezpośrednio niewielki obszar leśny,
- od wschodu -z terenami wykorzystywanymi rolniczo,
- od strony południowej- z terenami leśnymi.

Inwestycja ma być realizowana etapowo:

-etap 1 polega na budowie biogazowni o mocy 1 MW_e tzn. spalanie wyprodukowanego biogazu i produkcja energii elektrycznej w układzie kogeneracyjnym (energia i ciepło)

- etap 2 polega na rozbudowie zakładu do mocy 2 MW_e możliwa będzie wówczas praca zakładu w dwóch opcjach:

- d) spalanie całości wyprodukowanego biogazu i produkcja energii elektrycznej w zakładzie
- e) spalanie części wytwarzanego biogazu w zakładzie i uszlachetnianie pozostałej części wytwarzanego biogazu do biometanu i przekazywanie go do sieci zewnętrznej.

W raporcie zaproponowane zostały dwa warianty planowanego przedsięwzięcia. Pierwszy wariant to wariant inwestorski polegający na budowie biogazowni w dwóch etapach. Przy wyborze wariantu wzięto pod uwagę uwarunkowania ekonomiczne, technologiczne oraz ekologiczne. Inwestor rozważał jako wariant alternatywny budowę biogazowni rolniczej (do 2 MW_e) W raporcie oraz w uzupełnieniach do raportu inwestor zwrócił uwagę na niekorzystną lokalizację biogazowni rolniczej względem dostępności (odległości) surowca i w związku z tym niższą rentowość realizacji przedsięwzięcia w porównaniu do wariantu inwestorskiego. Analiza alternatywnie funkcjonującej biogazowni rolniczej wykazała, że eksploatacja wiąże się z większą uciążliwością dla środowiska m.in zwiększy się poziom emisji hałasu i uciążliwości odorowej. W związku z czym inwestor wybrał wariant zakładający budowę biogazowni, w której będzie przetwarzana biomasa, przeterminowana żywność oraz produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego kategorii 3 (UPPZ).

Oceniając możliwość wydania w niniejszej sprawie decyzji środowiskowej dla opisanego wyżej przedsięwzięcia w pierwszej kolejności w myśl art. 80 ust. 2 u.o.i.ś. należy ocenić zgodność inwestycji z ustaleniami obowiązującego na tym terenie, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Organ pierwszej instancji w wydanej decyzji dokonał wykładni postanowień planu i uznał, że planowane przedsięwzięcie jest z nimi zgodne. Organ odwoławczy podziela to stanowisko. Przywołane poniżej postanowienia planu (zawarte w § 17 ust.10 uchwały) dopuszczają na terenie działki o nr 419/18 realizację inwestycji opisanej we wniosku. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Pawonków Nr XXXVI/265/2022 z dnia 17 stycznia 2022r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Lisowice. Teren działki o nr 419/18 jest oznaczony w ww. planie symbolem 4 PU o:

- 1) przeznaczeniu podstawowym - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, tereny zabudowy produkcyjnej, tereny zabudowy usługowej;
- 2) przeznaczeniu dopuszczalnym:
 - a) składy i magazyny,
 - b) obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
 - c) obiekty składowania i przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne w terenie 2.PU,
 - d) biogazownie w terenie 4.PU,
 - e) obiekty termicznego przekształcania odpadów w terenie 1.PU,

f) przynależne zagospodarowanie terenu;

Przechodząc do dalszej analizy sprawy zauważyć należy, że organ pierwszej instancji uzyskał wymagane uzgodnienia i opinie organów zgodnie z art. 77 u.o.i.ś., jednakże odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia z obawy o zdrowie i życie mieszkańców Gminy oraz zwrócił uwagę na protesty lokalnej społeczności. W szczególności organ pierwszej instancji przywołał kwestie uciążliwości odorowych związanych z planowaną inwestycją. Organ wskazał przy tym, że mimo uzyskania pozytywnych uzgodnień nie jest zobligowany do wydania decyzji środowiskowej w niniejszej sprawie.

W związku z powyższym oceniając wydane przez organy współdziałające postanowienia i opinię należy podnieść co następuje.

W dniu 16 października 2023r. weszła w życie ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw, mocą której do art. 77 u.o.i.ś. został dodany ust. 10 stanowiący, że postanowienie, o którym mowa w ust. 3 (dot. uzgodnień decyzji środowiskowej m.in. z RDOŚ- dopisek SKO), wiąże organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie jednak z art. 15ust. 1 ww. ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. do spraw prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem przepisów art. 61 ust. 1, art. 66 ust. 1 pkt 5, art. 82 ust. 1 oraz art. 86f ust. 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz stosuje się przepisy art. 86f ust. 1a, 2a i 8 ustawy zmienianej w art. 1. W związku z powyższym w niniejszej sprawie zastosowanie znajdą przepisy dotychczasowe.

W postanowieniu z dnia 3 kwietnia 2023r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach (dalej w skrócie RDOŚ) uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił jego warunki. RDOŚ odniósł się do sporządzonego w sprawie raportu i jego uzgodnień i szczegółowo opisał planowaną inwestycję. W postanowieniu RDOŚ m.in. wskazał, że „eksploatacja zakładów, w których przetwarzane są odpady ulegające biodegradacji i UPPZ wiąże się z możliwością występowania uciążliwości zapachowej. W projektowanym zakładzie wprowadzono wiele rozwiązań i planuje się prowadzenie licznych działań mających na celu eliminację emisji substancji złoonych do powietrza (...)” Dalej RDOŚ wskazał, że „przeprowadzone obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń z projektowanego zakładu (w tym substancji złoonych) wykazały, że dotzymane będą, standardy jakości powietrza określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 845) oraz wartości odniesienia określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010r. Nr 16, poz. 87) Biorąc pod uwagę zastosowane rozwiązania mające na celu ograniczenie możliwości wystąpienia emisji substancji złoonych i przeprowadzone obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu ustalono, że eksploatacja zakładu nie będzie stanowić źródła uciążliwości zapachowej.” Jak wynika z wydanej decyzji organ pierwszej instancji nie zgadza się z powyższym stanowiskiem RDOŚ. Organ odwoławczy podziela stanowisko organu pierwszej instancji. Słusznie bowiem organ zauważył, że mimo iż w polskim systemie prawnym

nie ma norm prawnych regulujących kwestie uciążliwości zapachowej nie oznacza to że powstanie zakładu takich uciążliwości nie spowoduje. Podwyższenie stężenia substancji złowonnych wpłynie negatywnie na jakość życia mieszkańców najbliższej okolicy. Organ pierwszej instancji słusznie zauważył również, że przywołane przez RDOŚ rozporządzenie nie wymienia sposobu zabezpieczenia mieszkańców przed złowonym substancjami.

W opinii sanitarnej z dnia 1 marca 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu określił warunki dla budowy instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów na działce nr 419/18. Dokonując oceny przedsięwzięcia organ wskazał, że „mając na uwadze charakter i zasięg przedmiotowego przedsięwzięcia oraz istniejącą w bezpośrednim sąsiedztwie fermę norek nie można wykluczyć jego negatywnego wpływu na życie i zdrowie mieszkańców. Przedmiotowa instalacja może się spotkać ze sprzeciwem lokalnej społeczności. Skutkiem prowadzonej działalności mogą być odory, hałas, plywy, szkodliwe substancje chemiczne, szkodliwe czynniki biologiczne, insekty, gryzonie oraz wzmożony ruch samochodów transportujących odpady po lokalnych drogach”. Organ odwoławczy podziela w tym zakresie stanowisko organu współdziałającego. Organ słusznie zwrócił uwagę na charakter i zasięg przedsięwzięcia.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach PGW Wody Polskie w postanowieniu z dnia 21 marca 2022r. GL.RZŚ.4360.57.2021.KWK4 uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki tej realizacji. Organ pierwszej instancji odnosząc się do ww. postanowienia zauważył, że nie przedstawia ona gwarancji, że nie dojdzie do negatywnego wpływu tego przedsięwzięcia. Mając na uwadze okoliczności sprawy organ odwoławczy podziela to stanowisko.

Postanowieniem nr 31/OS/2022 znak OS-WS.7030.35.2021 z dnia 11 stycznia 2022r. Marszałek Województwa Śląskiego działając jako organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego zaopiniował przedmiotową inwestycję i określił jej warunki. Uzasadniając postanowienie organ współdziałający wskazał potrzebę kompensacji podnosząc możliwość skumulowania się oddziaływania tej instalacji z innymi przedsięwzięciami realizowanymi i zrealizowanymi w obrębie i w sąsiedztwie jej lokalizacji. Organ nie odniósł się w postanowieniu do kwestii uciążliwości odorowych skupiając się na innych aspektach inwestycji.

W związku z przywołanymi wyżej uzgodnieniami oraz z zarzutami zawartymi w odwołaniu, organ odwoławczy uznał za stosowane przywołać wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2020 r. IV SA/Wa 2720/19, z którego wynika, że „Stwierdzenie nadmierności wpływu emisji odorowych, oceniane przez pryzmat fundamentalnych dla prawa ochrony środowiska zasad prewencji oraz przezorności (art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm. oraz art. 191 ust. 1 i 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), może uzasadniać odmowę ustalenia środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia”. Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd podniósł, „Tylko tytułem uzupełnienia należy podkreślić, że w aktualnym orzecznictwie NSA nie budzi już wątpliwości, że badanie wpływu planowego przedsięwzięcia na zdrowie ludzi (art. 3 ust. 2 ustawy ocenowej) winno obejmować również wpływ na zdrowie psychiczne ludzi, który to aspekt jest szczególnie istotny w odniesieniu do uciążliwości odporowych (niezależnie od wpływu na zdrowie somatyczne, którego to aspektu zdrowia dotyczą m.in. dopuszczalne normy siarkowodoru i amoniaku określone w powołanym w

zaskarżonej decyzji rozporządzeniu Ministra Środowiska z 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu). Warto w tym miejscu odwołać się do przygotowanego w 2016 r. na zlecenie Ministra Środowiska przez zespół pod kierunkiem prof. J. Zwoździaka specjalistycznego opracowaniu pt. Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej (<https://www.gov.pl/web/klimat/uciazliwosc-zapachowa>), gdzie stwierdza, że istnieją niebudzące wątpliwości dowody pośrednie na to, że odory m.in. obniżają komfort życia; wywołują nasilenie takich niekorzystnych objawów psychosomatycznych, jak: rozdrażnienie, bóle głowy, nudności, trudności z koncentracją, utrata łaknienia, trudności z zasypianiem i szereg innych niekorzystnych objawów; ich niekorzystne działanie jest zbliżone do działania hałasu. Stwierdzenie nadmierności tego wpływu, ocenianego przez pryzmat fundamentalnych dla prawa ochrony środowiska zasad prewencji oraz przezorności (art. 6 ust. 1 i 2 p.o.ś. oraz art. 191 ust. 1 i 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), uzasadniać może odmowę ustalenia środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia (por. np. wyroki NSA z 25 maja 2020 r., II OSK 2874/19; z 14 marca 2018 r., II OSK 1281/16 oraz z 12 lutego 2018 r., II OSK 1157/17 - CBOSA). W szczególności warto to odwołać się do powołanego wyroku NSA z 25 maja 2020 r., gdzie inwestor domagał się wydania zgody środowiskowej dla inwestycji w postaci czterech kurników o łącznej obsadzie 995,62 DJP, przy czym inwestycja ta miała być zlokalizowana w odległości 120 m od zabudowy rozproszonej i 250 m od zwartej zabudowy wsi. NSA stwierdził: "Sąd I instancji prawidłowo zaakceptował zastosowanie przez organy zasad prawa ochrony środowiska - zasady prewencji, zasady przezorności i zasady zrównoważonego rozwoju, uznając, że realizacja planowanej inwestycji nie jest możliwa. W sytuacji braku norm określających parametry stężeń substancji zapachowych w powietrzu, zasady te nakazują powstrzymanie realizacji inwestycji hodowli drobiu na taką skalę w tak niewielkiej odległości od zabudowań mieszkalnych. Nie ulega bowiem wątpliwości, że oddziaływanie substancji zapachowych pochodzących z hodowli drobiu o takim rozmiarze będzie odczuwalne i uciążliwe, a do tego niemalże permanentne biorąc pod uwagę planowanych kilka cykli chowu w ciągu roku (jak wynika z raportu, s. 9, łącznie 336 dni). Brak stosownych norm chroniących życie i zdrowie ludzi przed oddziaływaniami odorów, nakłada na organy obowiązek zapobiegania potencjalnym zagrożeniom związanym z tego typu oddziaływaniami". Sąd w niniejszym składzie w pełni podziela cytowane rozważania NSA z dotyczące wykładni i zastosowania zasad zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji RP w zw. z art. 3 pkt 50 p.o.ś.) oraz zasady prewencji i zasady przezorności (art. 6 p.o.ś.) w sprawach dotyczących oceny oddziaływania wysoce odorotwórczych przedsięwzięć na środowisko oraz uznaje je za własne i wiążące organy przy ponownym rozpoznaniu niniejszej sprawy. Kończąc ten watek trzeba wskazać, że przy ocenie nadmierności oddziaływań odporowych nie można pomijać, że emisja odorów może w pewnych sytuacjach prowadzić do naruszenia prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz mieszkania, czyli wartości chronionych m.in. na gruncie art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. W szczególności w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przyjmuje się, że wspomniany przepis Konwencji obejmuje poszanowanie jakości życia prywatnego oraz możliwość korzystania w spokoju z walorów własnego domu. Prawa te mogą być naruszone również w sposób niematerialny, np. na skutek hałasu, emisji szkodliwych substancji, nieprzyjemnych zapachów oraz innych ingerencji (zob. np. wyroki: z 8 lipca 2003 r. w sprawie H. i inni przeciwko (...),

skarga nr (...), § 96 oraz z 3 maja 2011 r. w sprawie A. przeciwko Polsce, skarga nr (...), § 93; zob. np. H. Machińska, Europejska Konwencja Praw Człowieka jako instrument ochrony praw jednostki w związku z zanieczyszczeniem środowiska, "Europejski Przegląd Sądowy" 2014, nr 1, s. 63). Na gruncie orzecznictwa ETPCz przyjąć należy, w świetle Konwencji władze publiczne w zakresie ochrony środowiska nie tylko muszą powstrzymywać się od arbitralnej ingerencji w prawa jednostek, lecz także powinny podjąć aktywne kroki w celu zapewnienia tych praw. Obowiązek ten spoczywa na władzach publicznych, a więc nie tylko na organach administracji publicznej (władza wykonawcza), lecz także na organach władzy sądowej, w tym na sądach administracyjnych (zob. R. Hauser, Konflikt środowiskowy przed organami i sądami administracyjnymi w kontekście art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, "Europejski Przegląd Sądowy" 2014, nr 1, s. 28)."

Przytoczone powyżej orzeczenie zostało wydane w sprawie dotyczącej innego rodzaju inwestycji (tj. budowa fermy drobiu), jednakże wnioski z niego wynikające mogą znaleźć zastosowanie również co do inwestycji objętej niniejszym postępowaniem. Organ odwoławczy podziela stanowisko Sądu odnośnie możliwości odmowy wydania decyzji środowiskowej z uwagi na uciążliwości odorowe oraz wpływu uciążliwości odorowych na zdrowie i życie ludzi. Już z doświadczenia życiowego wynika, że również z działalnością zakładu przetwarzającego odpady ulegające biodegradacji i UPPZ łączy się kwestia uciążliwości odorowych mająca wpływ na codzienne życie i zdrowie ludzi. Jak wskazano w raporcie otoczenie działki nr 419/18, na której będzie zlokalizowana inwestycja stanowią:

- na zachód w bezpośrednim sąsiedztwie ferma norek,
- w odległości ok. 400 m w kierunku północno-zachodnim budynek gospodarczy, dalej budynek biurowy (siedziba firmy) oraz budynki przemysłowe (elektrociepłownia),
- w odległości ok. 500 m w kierunku północno-zachodnim budynki produkcyjne zwierząt hodowlanych, budynki przemysłowe (kotłownia), dalej budynek biurowy (siedziba firmy),
- w odległości ok. 700 m w kierunku południowo-zachodnim budynek mieszkalny jednorodzinny,
- w odległości ok. 800 m w kierunku wschodnim budynek mieszkalny jednorodzinny,
- w odległości ok. 500 m w kierunku północno-wschodnim budynki mieszkalne jednorodzinne.

W tym miejscu należy również przywołać zasadę przezorności uregulowaną w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, stanowiącym, że: kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 lutego 2023 r. II OSK 116/22 stwierdził, że: „Istota zasady przezorności sprowadza się do tego, by w sytuacji, gdy nie można wiarygodnie uzasadnić, że oddziaływanie na środowisko jest nieznaczające, można uznać, iż może być ono znaczące. Innymi słowy, sięgnięcie po środki ochrony środowiska, w tym reglamentacyjne, polegające na zakazie podejmowania pewnych działań, nie musi być następstwem wykazania szkodliwości tych działań, czyli jej udowodnienia w sposób wolny od wątpliwości, lecz może opierać się na uprawdopodobnieniu i wynikającej z niego hipotezie co do potencjalnego wpływu tych działań na środowisko. Oczywiście, hipoteza ta nie może być

dowolna i musi być wywiedziona z racjonalnych przesłanek, które powinny dać się zweryfikować, niemniej nie musi być pewna w stopniu wykluczającym odmienną możliwą wersję wydarzeń”.

Organ odwoławczy przeanalizował akta sprawy, w tym złożony raport, jak również stanowiska prezentowane w toku postępowania przez społeczeństwo i uznał, że działalność zakładu może wiązać się powstaniem uciążliwego dla ludzi odoru oraz przyczynić się do rozwoju owadów i gryzoni. Ponadto należy również zwrócić uwagę na fakt, iż przedmiotowa instalacja będzie pracować w ruchu ciągłym. Substraty mają być dowożone od poniedziałku do soboty. Napelnianie substratów i wywożenie pozostałości pofermentacyjnych będzie odbywać się w porze dziennej (6-22). Powyższe zdaniem tut. organu będzie wiązało się ze wzmożonym ruchem samochodowym, który będzie dokuczliwy dla okolicznych mieszkańców. Możliwe jest również jak zauważył organ pierwszej instancji, powstawanie szkodliwych pyłów, substancji chemicznych i nadmiernego hałasu. Powyższe kwestie mogą oddziaływać negatywnie na życie i zdrowie ludzi, którzy mieszkają w okolicy przedmiotowej inwestycji.

Organ odwoławczy nie podziela podniesionych w odwołaniu zarzutów- z przyczyn wskazanych w treści niniejszego uzasadnienia. Organ pierwszej instancji nie dopuścił się naruszenia wymienionych przez odwołującego przepisów.

Organ odwoławczy nie zgadza się również ze stanowiskiem, iż „zapach jest kwestią subiektywną i niemierzalną (mając na uwadze obowiązujące przepisy prawne), stad uciążliwość zapachowa nie może być podstawą do kwestionowania działalności danej instalacji, w tym odmowy wydania decyzji środowiskowej. Z orzecznictwa sądowoadministracyjnego wynika, iż emisje odorowe mogą być podstawą do odmowy wydania decyzji środowiskowej (patrz wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 września 2020r. IV SA/Wa 2720/19) Ponadto z treści wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 października 2020 r. IV SA/Wa 3234/18 wynika, że podstawą odmowy wydania decyzji środowiskowej może być brak możliwości zapobieżenia istotnemu negatywnemu oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (tj. oddziaływaniu na warunki życia ludzi, o których to warunkach mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a uioś.). Wskazać również należy, że chociaż próg odczuwania uciążliwości odorowej może różnić się w przypadku poszczególnych osób, niemniej okoliczność ta nie jest równoznaczna z nieistnieniem utrwalonej i łatwo dostępnej wiedzy na temat stopni uciążliwości odorowej, odbieranej przez zdecydowaną większość ludzi jako np. niska, średnia, wysoka, czy też bardzo wysoka.

Tym samym, wbrew twierdzeniom odwołania pełnomocnika odwołującego, brak jest podstaw do zastosowania art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a., tj. uchylecia zaskarżonej decyzji w całości i określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

W związku z powyższym, brak podstaw do uwzględnienia wniesionego w sprawie odwołania i uchylecia lub zmiany zapadłej w sprawie decyzji.

W tym stanie rzeczy Kolegium postanowiło orzec jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Na decyzję służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2, 44-101 Gliwice za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie, ul. Niepodległości 20/22, 42-200 Częstochowa.

Skargę wnosi się w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji.

Zgodnie z art. 57 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r., poz. 259 z późn.zm.– zwanej dalej p.p.s.a, skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji, postanowienia, innego aktu lub czynności,
- 2) oznaczenie organu, którego działania, bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania skarga dotyczy,
- 3) określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego,

Wpis stały od skargi wynosi 200 zł.

Stronie może być przyznane prawo pomocy na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych (art. 243 § 1 p.p.s.a.).

Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 244 § 1 p.p.s.a.).

W myśl art. 254 § 1 p.p.s.a. wniosek o przyznanie prawa pomocy oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej składa się do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Strona, która nie ma miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby na obszarze właściwości sądu, o którym mowa w § 1, może złożyć wniosek w innym wojewódzkim sądzie administracyjnym. Wniosek ten przesyła się niezwłocznie do sądu właściwego (§2).

Skład orzekający:

Przewodniczący Składu Orzekającego

SAMORZĄDOWE KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
42-200 CZĘSTOCHOWA, AL. NIEP. 20/22
TEL./FAX 041 360 11 10, 041 360 11 11
WWW.KOLEGIUMODWOLOWCZE.PL
http://www.kolegium-odwolawcze.czestochowa.gov.pl

Dokument podpisany przez
Karolina STOLARSKA-
WOJDAŁA
Data: 2024.03.06 10:32:00
CET

SAMORZĄDOWE KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
42-200 CZĘSTOCHOWA, AL. NIEP. 20/22
TEL./FAX 041 360 11 10, 041 360 11 11
WWW.KOLEGIUMODWOLOWCZE.PL
http://www.kolegium-odwolawcze.czestochowa.gov.pl

Dokument podpisany
przez Jacek PUSZEK
Data: 2024.03.06
10:33:32 CET

SAMORZĄDOWE KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
42-200 CZĘSTOCHOWA, AL. NIEP. 20/22
TEL./FAX 041 360 11 10, 041 360 11 11
WWW.KOLEGIUMODWOLOWCZE.PL
http://www.kolegium-odwolawcze.czestochowa.gov.pl

Dokument podpisany
przez Zenon
UŁAMEK
Data: 2024.03.06
10:40:33 CET

Otrzymują:

1. Radca prawny _____ pełnomocnik _____ (ePUAP)
2. Wójt Gminy Pawonków (ePUAP)
3. Strony postępowania -obwieszczeniem
4. a.a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach (ePUAP)
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu (ePUAP)
3. PGW Wody Polskie RZGW Gliwice(ePUAP)
4. Marszałek Województwa Śląskiego(ePUAP)